

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

Διερευνώντας τις Κοινωνικές Σχέσεις με Όρους Υγείας και Ασθένειας Η Κοινωνική Ιστορία της Ιατρικής ως Ερευνητικό Πεδίο

Τετάρτη 28 Σεπτεμβρίου 2011

Έναρξη 14:00 μμ

Ιστορικό Αρχείο του Πανεπιστημίου Αθηνών
Σκουφά 45, 10672 Αθήνα

Διοργάνωση:

- Τμήμα Κοινωνιολογίας, Παν. Αιγαίου
- Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης, Παν. Αθηνών
- Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Παν. Ιωαννίνων
- Τμήμα Κοινωνιολογίας, Παν. Κρήτης

Η κοινωνική ιστορία της ιατρικής είναι ένας διεπιστημονικός ερευνητικός κλάδος που εξετάζει ζητήματα υγείας και ασθένειας μέσα στα ευρύτερα κοινωνικά συμφραζόμενα. Κεντρικός του άξονας είναι ο ιατρικός λόγος, η ιατρική πρακτική και οι όροι του προσδιορισμού τους, η επίδρασή τους στις κοινωνικές σχέσεις αλλά και, αντίστροφα, οι επιδράσεις πολιτικών, κοινωνικών και άλλων συσχετισμών στη διαμόρφωση του λόγου και των πρακτικών. Ο τρόπος με τον οποίο προσδιορίζεται, κανονικοποιείται και νομοθετείται το ζήτημα της υγείας και της ασθένειας, αλλά και η σύνδεσή του με το δημόσιο χώρο φέρνουν στο προσκήνιο ένα ευρύ φάσμα κοινωνικο-πολιτικών αντιλήψεων και πρακτικών και διαμορφώνουν σχέσεις εξουσίας. Ο ορισμός και οι αναπαραστάσεις της υγείας και της ασθένειας (ή καλύτερα του εννοιολογικού ζεύγους "υγεία-ασθένεια"), οι μηχανισμοί επιβολής τους και η εσωτερίκευση της κρατούσας αντίληψης σχετικά με την υγεία από τον πληθυσμό έχουν ιστορικό και ενδεχομένως μεταβαλλόμενο χαρακτήρα.

Εκκινώντας από αυτόν τον προβληματισμό, κεντρικό θέμα της ημερίδας αποτελεί η κοινωνική ιστορία της ιατρικής ως ερευνητικό πεδίο μέσα στο οποίο μπορούν να διερευνηθούν κοινωνικές σχέσεις και σχέσεις εξουσίας. Θα εξεταστούν ζητήματα μεθοδολογικών και θεωρητικών προσεγγίσεων, το ζήτημα των πηγών και της αξιοποίησής τους εστιάζοντας ιδιαίτερα στο ελληνικό παράδειγμα. Η ημερίδα εξετάζει επίσης περιπτώσεις στις οποίες ο ιατρικός λόγος επηρεάζει πεδία όπως η τέχνη ή χρησιμοποιείται μεταφορικά προκειμένου να περιγράψει "κοινωνικές παθολογίες".

Οργανωτική Επιτροπή:

Σεβαστή Τρουμπέτα, Κώστας Γαβρόγλου, Λήδα Παπαστεφανάνη, Μανόλης Τζανάκης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

Διερευνώντας τις Κοινωνικές Σχέσεις με Όρους Υγείας και Ασθένειας Η Κοινωνική Ιστορία της Ιατρικής ως Ερευνητικό Πεδίο

Τετάρτη 28 Σεπτεμβρίου 2011

Έναρξη 14:00 μμ

Ιστορικό Αρχείο του Πανεπιστημίου Αθηνών
Σκουφά 45, 10672 Αθήνα

Διοργάνωση:

- Τμήμα Κοινωνιολογίας, Παν. Αιγαίου
- Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης, Παν. Αθηνών
- Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Παν. Ιωαννίνων
- Τμήμα Κοινωνιολογίας, Παν. Κρήτης

Πρόγραμμα

14.00 Έναρξη, Χαιρετισμοί

14.20-15.30, Α΄ Συνεδρία
Συντονισμός: **Κώστας Γαβρόγλου** (ΕΚΠΑ)

Σεβαστή Τρουμπέτα (Παν. Αιγαίου)

Θεωρητικές προσεγγίσεις και προκλήσεις στην Κοινωνική Ιστορία της Ιατρικής

Λήδα Παπαστεφανάκη (Παν. Ιωαννίνων)

"Άρρωστοι από εργασία";

Μεθοδολογικά ζητήματα στην ιστορία της υγείας των εργαζομένων

Μανόλης Τζανάκης (Παν. Κρήτης)

Προς μία κοινωνική ιστορία της ελληνικής Ψυχιατρικής:

Συνεισφορές και ερευνητικές προοπτικές

Συζήτηση

15.30-16.00 Διάλειμμα

16.00-17.45, Β΄ Συνεδρία
Συντονισμός: **Λήδα Παπαστεφανάκη** (Παν. Ιωαννίνων)
Μανόλης Τζανάκης (Παν. Κρήτης)

Βάσια Λέκκα (Δρ. Ιστορίας, ΕΚΠΑ),

Ο νευροψυχιατρικός λόγος ως μέσο κανονικοποίησης της παιδικής ηλικίας:

Το παράδειγμα των εξωτερικών ιατρείων του Αιγινήτειου Νοσοκομείου (1904-1940)

Κατερίνα Βλαντώνη (Υποψ. Δρ., ΜΙΘΕ),

Για την κοινωνικότητα της βιοϊατρικής τεχνικής: Παρατηρήσεις από την ιστορία

των τεχνολογιών για τον έλεγχο της ασφάλειας του αίματος

Άρης Σαραφιανός (Παν. Ιωαννίνων)

Αισθητικός Λόγος και Οικονομία των Αισθήσεων και των Παθών στον 18ο αιώνα:

Η Ιστορία της Ιατρικής και η Γένεση της Ιστορίας της Τέχνης

Κώστας Κόμης (Παν. Ιωαννίνων),

Κομμουνιστής και λεπρός: "Δημόσιος κίνδυνος" εις διπλούν

Συζήτηση

17.45-18.15 Διάλειμμα

18.30 **Στρογγυλό Τραπέζι**

Προοπτικές της διεπιστημονικής έρευνας της Κοινωνικής Ιστορίας της Ιατρικής στην Ελλάδα

Συντονισμός: **Σεβαστή Τρουμπέτα** (Παν. Αιγαίου)

Συμμετέχουν: **Γιάννης Ευδοκίμидης** (ΕΚΠΑ)
Μαρία Κορασίδου (Πάντειο Πανεπιστήμιο)
Κώστας Κώστης (ΕΚΠΑ)
Δημήτρης Πλουμπίδης (ΕΚΠΑ)
Έφη Πουλάκου - Ρεμπελάκου (ΕΚΠΑ)
Ντιάννα Τράκας (Παν. Αιγαίου)

